

روایتی تحلیلی از نهادهای پیشرفت در دهه شصت

گذشته نزدیک؛ روزگار وصل

سؤال چگونه است که ما از این دوران طلایی هیچ نمی‌دانیم؟ چون یک جریان تاریخ نگاری خاص در جهان هیچ وقت مایل به بیان این دوره درخشش رقیبش نبوده است و به همین دلیل این دوره در ذهن‌ها مکتوم مانده است. به همین راحتی پانصد سال از تاریخ محوشده است. اگر می‌توان پانصد سال از تاریخ را این‌گونه پنهان کرد چرا پنج سال و ده سال را نتوان؟ کدام سال‌ها؟ این سال‌ها نه در قرون گذشته بلکه بسیار نزدیک به ماست. کمتر از نیم قرن فاصله! حقیقت این است که در تاریخ انقلاب اسلامی یک دهه مهم داریم که گویی در تاریخ ماگم شده است. منظورم دهه مظلوم شصت است. دوره‌ای که می‌توان آن را صدر طلایی انقلاب اسلامی لقب داد. شاید بگویید این همه درباره این سال‌ها صحبت هست، از ترورهای دهه

قرون وسطی، به دوره تاریخی از قرن پنجم تا قرن پانزدهم میلادی گفته می‌شود. این دوران را عصر تاریکی نامیده‌اند. در واقع سرگذشت تمدن مغرب زمین پس از یونان و روم باستان، وارد دوران سکون و میرایی می‌شود و پس از ده قرن در رنسانس یا دوره تولد دوباره از نو متولد می‌شود. دوران طلایی تمدن اسلامی نیز تقریباً از نیمه قرن اول تا قرن هفتم هجری است یعنی از سده هشتم تا سده سیزدهم میلادی. در این دوره جهان اسلام قطب دانش، پژوهش و فناوری و روشنفکری است و علوم و فنونی نظیر زراعت، هنر، اقتصاد، موسیقی، معماری، صنعت، حقوق، تاریخ، جامعه‌شناسی، زیست‌شناسی، ریاضیات، ادبیات، دریانوردی، فلسفه، شیمی، فیزیک، پزشکی، نجوم، علوم دینی، اخلاق، منطق و... در آن رشد کردند. یک فاصله عجیب با تمدن غربی مثلاً در شرایطی که اروپا را جنگ و طاعون و وبا فراگیر گرفته بود امثال زکریای رازی و کندی و عبداللطیف بغدادی درباره آلودگی هوا، آلودگی آب، آلودگی خاک و سوء مدیریت شهری رساله می‌نوشتند و برخی شهرهای اسلامی در خیابان‌ها سطل زباله و سیستم بهداشت شهری داشتند. بسیاری از آنچه بعداً به نام کوپرنیک و نیوتن و بقیه نوشتند در همین قرون به دست ابن رسته اصفهانی و عبدالجلیل سجزی و ابوریحان بیرونی و ابن سینا و دیگران کشف شده بود.

نویسنده

حجت الاسلام
حمید آقانورت

